

- Buizer, D.A.G. & G.Doeksen, 1977. Over de rugschildjes van Sepiola atlantica en andere kleine inktvisjes. Het Zee-
paard 37(3): 38-42.
- Haas, H.J., 1962. Studies on mechanisms of joint and bone formation in the skeleton rays of fish fins. Develop.Biol. 5: 1-34.
- Hoeksema, B.W., 1978. Vergelijking tussen Tilapia nilotica (L.) en Pleuronectes platessa L. betreffende de staartanatomic en de vinstraalbewegingen van de caudale vin. Zoöl.Lab. R.U. Groningen.
- Mc Cutchen, C.W., 1970. The trout tail fin: a self-combering hydrofoil. Journ. Biomech. 3: 271-281.
- Nursall, J.R., 1958. The caudal fin as a hydrofoil. Evolution 12: 116-120.
- Videler, J.J., 1975. On the interrelationships between morphology and movement in the tail of the cichlid fish Tilapia nilotica (L.). Neth.J.Zool. 25: 143-194.

Adres van de schrijver: Burmanniastraat 56 Grijpskerk (Gr.)

128879

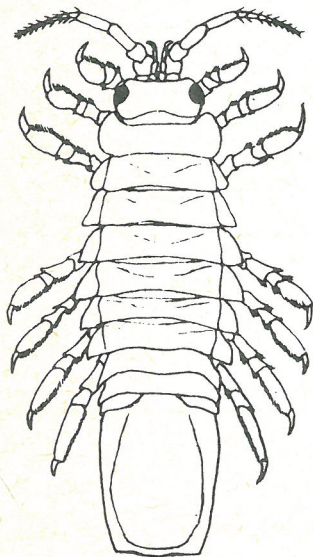
DE EERSTE VONDST VAN IDOTEA METALLICA Bosc. 1801-1802 (CRUSTACEA ISOPODA) AAN DE NEDERLANDSE KUST - Michiel Huijsman & Peter Huwae

Op 7-VII-1978 vond de eerste auteur op het strand tussen IJmuiden en Bloemendaal een exemplaar van Idotea metallica, een in onze streken zeer zeldzame pissebed. Het aanspoelsel was die dag (na enkele dagen harde ZW-wind) overvloedig en bestond naast veel olieklonten uit grote bossen wier (waaronder veel riemwier) en houtwerk. Onderzoek aan de met darmwiersoorten (Enteromorpha sp) begroeide stukken hout leverde een flink aantal soorten pissebedden op, de witkoppissebed (Jaera albifrons), de agaatspissebed (Eurydice pulchra) en naast de reeds genoemde Idotea metallica nog twee soorten uit hetzelfde genus, nl. I. balthica en I. linearis. Het exemplaar van I. metallica betrof een 12 mm lang mannetje; dit diertje is nog 11 dagen in een zeeaquarium in leven gehouden. Onder fel lamplicht was een duidelijk metaalachtige glans waarneembaar, waaraan dit dier ongetwijfeld zijn naam te danken heeft. Het betreft hier de eerste vondst van deze soort aan onze kust, hoewel ze wel vlak voor onze kust gevonden is. Holthuis & van der Baan (1969) vermelden de soort uit planktonvangsten. Gedurende de jaren 1961 tot en met 1966 werd door het Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) planktononderzoek verricht aan boord van het lichtschip "Texel".

Door netten in de eb- en vloedstroom te hangen werd een aantal verschillende diersoorten verzameld. In totaal werden zes soorten pissebedden gevonden, waaronder Eurydice spinigera en Idotea metallica, twee soorten die nieuw waren voor ons faunagebied. Gedurende die zes jaar werden in totaal 17 exemplaren verzameld waaronder naast jonge dieren ook volwassen mannetjes en vrouwtjes (waaronder een vr. met eieren). De soort werd zowel vrijzwemmend als op drijvende wieren aangetroffen.

Idotea metallica is de achtste Idotea - soort die aan onze kust is aangetroffen. Voor determinatiekenmerken kan worden verwezen naar de SWG-tabel (Huwae, 1977), waaraanook de afbeelding is ontleend. Het gevonden exemplaar is op alcohol 70% geconserveerd en bevindt zich thans in de kollektie van het R.M.N.H. te Leiden.

Adres van de schrijvers: Beyerincklaan 12, Leiden (Huwae).

Idotea metallica
Bosc
(uit WM 110, KNNV)

ZEEWIERENLITERATUUR UIT NEDER-
LAND EN OMRINGENDE LANDEN -
W.F.Prud'homme van Reine

Boekjes over Nederlandse zeewieren zijn er niet zo veel. De wetenschappelijke mededeling no. 81 van de KNNV (Nienhuis: Zeewieren) is het enige recente werkje in de Nederlandse taal dat over dit onderwerp gaat. Het is helaas uitverkocht maar een (uitgebreide) nieuwe druk zal niet lang meer op zich laten wachten. Daarnaast is het natuurlijk mogelijk om de meest algemene Nederlandse soorten (die meestal ook in de omliggende landen tot de gewone soorten horen) op naam te brengen door middel van plaatjes kijken en (korte) beschrijvingen lezen. Voor dat doel is "Elseviers gids voor strand en kust" zeer geschikt. Daarnaast ook "Wat vind ik aan het strand" (uitverkocht - herdruk is in voorbereiding) en "Collins pocket guide to the sea shore". In mijn artikeltje "Zeewieren in Nederland" heb ik een combinatie van een drietal Engelstalige werken aanbevolen voor het determineren - en dat is nog steeds een prima oplossing. Maar de laatste tijd zijn er in een aantal Europese landen nieuwe boekjes verschenen over zeewieren, en die zullen we de revue eens